

Podle odborníků existují tři případy, kdy se pouštět do vyprošťování zraněných z havarovaných aut: zaprvé když vůz představuje další nebezpečí, například se z něj kouří, zadruhé když je postižený v bezvědomí, zatřetí když nedýchá. Resuscitovat někoho uvnitř auta je totiž obtížné. V jiných situacích je lepší nechat vyproštění na profesionálech.

Raněný je zaklíněný

1 Nezapomeňte to nahlásit

Pokud jste vyloučili riziko požáru, není ohrožen život raněného a není nutná okamžitá resuscitace, nechte ho do příjezdu záchranářů v havarovaném autě, kde je chráněn před chladem, deštěm, větrem. „O tom, že ve vozidle či pod ním jsou zaklínění lidé, je nutné informovat dispečink záchranné služby. Maximálně tak zkrátíte dobu nezbytnou pro příjezd technické pomoci,“ připomíná Roman Budský, bezpečnostní expert z Platformy VIZE 0.

2 Zajistěte auto proti pohybu

Rozhodnete-li se pro vyprošťování, nejprve se přesvědčte, že se havarovaný vůz nedá samovolně do pohybu. „Zabrzďte ho parkovací brzdou, zařaďte první rychlostní stupeň či zpátečku... Riziko vzniku požáru snížíte vypnutím zapalování,“ radí odborník.

3 Otevřete dveře

To nemusí být jednoduché, mohou být deformované nárazem. Pak pomůže vhodné páčidlo: třeba klíč na povolování matic kol apod.

4 Raněného odpásejte

Rozeptejte bezpečnostní pás. Nejde-li to, neváhejte ho přerušit či přestříhnout.

5 Hlídejte si airbagy

„Nenaklánějte se zbytečně do kabiny vozu, hlavně před volant a palubní desku před spolujezdcem, pokud nemáte jistotu, že byly deaktivovány airbagy. Hrozí riziko jejich samovolného vystřelení!“ varuje Roman Budský. Ve většině aut je místo označené nápisem Airbag.

6 Pozor na nohy...

Než začnete postiženého vytahovat ven, zkontrolujte, zda nemá zaklíněné dolní končetiny.

Foto: Asociace Záchranářů kruh, www.tytozvladnes.cz; archiv

7 ... a také na páteř

Po celou dobu se snažte chránit páteř zraněného před možným poškozením, hlavně její krční část.

8 Proveďte Rautekův manévru

Zraněného šetrně vyprostěte, nejlépe za použití Rautekova manévru: otočte ho zády k sobě, zasuňte své paže do jeho podpaží a oběma rukama ho uchopte za jedno předloktí (té zdravé, nebo aspoň zdravější končetiny) – jednu ruku dejte na jeho zápěstí, druhou blíž k lokti, a táhněte postiženého směrem na sebe a z auta ven. Může-li vám někdo pomoci, ať raněnému fixuje hlavu a omezí tím pohyby krční páteře.

9 Odneste zraněného od vozu a poskytněte první pomoc

Položte raněného na bezpečné místo, dost daleko od vraku auta (kvůli požáru...). A okamžitě začněte s poskytováním první pomoci: zástavou masivního krvácení, kontrolou dechu a záklonem hlavy, resuscitací (nepřímou masáží srdce, případně umělým dýcháním).

10 Postiženého kontrolujte

Ošetřeného udržujte v teple – přikryjte ho bundou, dekou či izotermickou fólií z autolékárničky. Za teplého slunečního počasí jej naopak uložte do stínu. Kontrolujte jeho zdravotní stav, dokud nepřijedou záchranáři.

11 Nejde vyprostit? Dělejte, co můžete

Pokud se do havarovaného auta přes veškerou snahu nedostanete, nebo zraněného nedokážete vytáhnout ven, poskytněte první pomoc ve voze aspoň tak, jak je to možné. (yzk)

pamatujte si

1. Zajistěte auto proti pohybu.
2. Otevřete dveře a zbavte raněného bezpečnostních pásů.
3. Zkontrolujte, zda nemá zaklíněné nohy nebo poraněnou páteř.
4. Dejte pozor na airbagy.
5. Pomocí Rautekova manévru raněného vytáhněte ven a položte ho na bezpečné místo.
6. Poskytněte mu první pomoc dle typu zranění.
7. Kontrolujte jeho zdravotní stav až do příjezdu záchranné služby.

rada lékaře

„Je-li havarovaný vůz v mělké vodě a dosažitelný od břehu, neztrácejte čas otevíráním dveří, vyžaduje to obrovskou sílu, navíc mohou být zkřížené. Popadněte nejtěžší předmět, který vidíte, a snažte se prorazit okno auta, jímž pak pasažéra vytáhněte ven. Ve větší hloubce je princip stejný, ale šance na úspěch menší: záleží na vaší fyzické kondici, schopnosti pohybu pod vodou, viditelnosti, vodním proudem. Jste-li pasažérem uvnitř auta, nesnažte se otevírat dveře, nebo jen na jeden pokus. Pokud je vůz na hladině, otevřete co nejrychleji okno a vylezte ven. Pokud jste to nestihli, než se auto zaplnilo vodou, rozbijte okno vyprošťovacím kladivkem nebo něčím těžkým. Případně zkuste nohama vykopnout čelní sklo. Čím dřív, tím líp.“

MUDr. Jiří Smetana,
ředitel Zdravotnické záchranné služby
Karlovarského kraje

PŘÍŠTĚ
Hoří, či hrozí
riziko požáru